

కరెంట్ అఫైర్స్ 02 సెప్టెంబర్ 2025

PIB కరెంట్ అఫైర్స్

ఆల్ ఇండియా ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ స్పీచ్ అండ్ హియరింగ్ (AIISH)

ఆల్ ఇండియా ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ స్పీచ్ అండ్ హియరింగ్ (AIISH) 01 సెప్టెంబర్ 2025 న డైమండ్ జూబ్లీ జరుపుకుంది. ఈ ఇన్స్టిట్యూట్ మైసూర్లో ఉంది.

బీహార్ స్టేట్ లైఫ్ ఫండ్ శాఖ సహకారి సంఘం

సెప్టెంబరు 2న బీహార్ రాజ్య జీవిక నిధి శాఖ సహాయ సంఘం లిమిటెడ్ను ప్రధాని ప్రారంభించారు.

జీవికతో అనుబంధించబడిన కమ్యూనిటీ సభ్యులు తక్కువ వడ్డీ రేట్లు రుణాలు సులభంగా పొందడం కొరకు జీవిక నిధిని స్థాపించడం యొక్క లక్ష్యం. జీవిక యొక్క అన్ని నమోదిత క్లస్టర్-స్థాయి సమాఖ్యలు ఈ సొసైటీలో సభ్యులు గా ఉంటాయి.

డిజిపిన్ (DIGIPIN) ను బలోపేతం చేయడానికి ESRI ఇండియాతో పోస్ట్ల శాఖ అవగాహన

ఒప్పందాన్ని కుదుర్చుకుంది

ఈ అవగాహన ఒప్పందం ప్రకారం, పోస్ట్ డిపార్ట్మెంట్ తన DIGIPIN పోర్టల్ కోసం ESRI ఇండియా యొక్క హై-రిజల్యూషన్ ఇమేజరీ మరియు స్ట్రీట్ వీస్మ్యాప్లను ఉపయోగిస్తుంది.

డిజిపిన్

- DIGIPIN అనేది IIT హైదరాబాద్ సహకారంతో తపాలా శాఖ అభివృద్ధి చేసిన దేశవ్యాప్త జియో-కోడ్డ్ అడ్రెసింగ్ సిస్టమ్.
- ఇది భారతదేశాన్ని సుమారుగా 4m x 4m గ్రిడ్లుగా విభజిస్తుంది మరియు ప్రతి గ్రిడ్కు అక్షాంశం మరియు రేఖాంశ కోఆర్డినేట్ల ఆధారంగా ప్రత్యేకమైన 10-అక్షరాల ఆల్ఫాన్యూమరిక్ కోడ్ను కేటాయిస్తుంది.

ReadingRoomz

గ్లోబల్ సింపోజియం ఫర్ రెగ్యులేటర్స్ (GSR) 2025

- గ్లోబల్ సింపోజియం ఫర్ రెగ్యులేటర్స్ (GSR) అనేది అంతర్జాతీయ టెలికమ్యూనికేషన్ యూనియన్ (ITU)చే నిర్వహించబడే వార్షిక కార్యక్రమం.
- ఈ సంవత్సరం, GSR-25 యొక్క 25వ ఎడిషన్‌ను సాదీ అరేబియా రియాద్‌లో నిర్వహిస్తోంది.
- థీమ్ "స్థిరమైన డిజిటల్ అభివృద్ధి కోసం నియంత్రణ".

భారతదేశం సాధించిన విజయాలు

- 776 జిల్లాల్లో 5G సేవలు 99.9% జిల్లా కవరేజీ.
- 300+ మిలియన్ల వినియోగదారులు, ప్రపంచంలోనే అత్యధిక తలసరి డేటా వినియోగం.
- టెలికాం చట్టం 2023 & సైబర్ సెక్యూరిటీ రూల్స్ 2024 చట్టపరమైన ఫ్రేమ్వర్క్‌ను ఆధునికీకరించడం.
- డిజిటల్ పబ్లిక్ ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చర్ నుండి ప్లాగ్‌షిప్ ప్రోగ్రామ్‌లు: ఆధార్, జన్ ధన్ యోజన, PM-WANI, BharatNet, India Post.

ఇండియా పోస్ట్ పేమెంట్స్ బ్యాంక్ 8వ వ్యవస్థాపక దినోత్సవాన్ని జరుపుకుంది

- ఇండియా పోస్ట్ పేమెంట్స్ బ్యాంక్ (IPPB) భారత ప్రభుత్వ యాజమాన్యం లో 100% ఈక్విటీతో పోస్టల్ శాఖ, కమ్యూనికేషన్ మంత్రిత్వ శాఖ క్రింద స్థాపించబడింది.
- IPPB సెప్టెంబర్ 1, 2018 న ప్రారంభించబడింది.
- భారతదేశంలోని సామాన్యులకు అత్యంత అందుబాటులో ఉండే, సరళమైన మరియు విశ్వసనీయమైన బ్యాంకును నిర్మించాలనే లక్ష్యంతో ఈ బ్యాంక్ ఏర్పాటు చేయబడింది.
- IPPB చైర్మన్ శ్రీమతి వందితా కోల్

నివేశక దీదీ- ఫేజ్ II

- కార్పొరేట్ వ్యవహారాల మంత్రిత్వ శాఖ ఆధ్వర్యంలో ఇన్వెస్టర్ ఎడ్యుకేషన్ అండ్ ప్రొటెక్షన్ ఫండ్ అథారిటీ (IEPFA), హైదరాబాద్‌లో తన ప్లాగ్‌షిప్ పైనాన్షియల్ లిటరసీ ఇనిషియేటివ్ - నివేశక దీదీ యొక్క రెండవ దశను విజయవంతంగా ప్రారంభించింది.
- మొదటి దశ నవంబర్ 2022లో జమ్మూ & కాశ్మీర్‌లో ప్రారంభమైంది.

ReadingRoomz

'ఎ జిగ్జాగ్ మైండ్' పుస్తకం - డా. సోనాల్ మాన్సింగ్

ఇందిరా గాంధీ నేషనల్ సెంటర్ ఫర్ ది ఆర్ట్స్ (IGNCA), ప్రఖ్యాత నాట్య విద్వాంసురాలు మరియు మాజీ పార్లమెంటు సభ్యురాలు, పద్మవిభూషణ్ డాక్టర్. సోనాల్ మాన్సింగ్ రచించిన 'ఎ జిగ్జాగ్ మైండ్' పుస్తకం యొక్క సవరించిన ఎడిషన్‌ను విడుదల చేసింది.

యుద్ధ అభ్యాస 2025 వ్యాయామం

ఈ సంవత్సరం 21వ ఎడిషన్ ఇండియా-యుఎస్ఎ జాయింట్ మిలటరీ ఎక్సర్సైజ్ యుద్ధ అభ్యాస 2025, 1వ తేదీ నుంచి 1 సెప్టెంబర్ 2025 వరకు షెడ్యూల్ చేయబడింది. ఈ వ్యాయామం USAలోని అలస్కాలోని ఫోర్ట్ వైన్ రైట్‌లో జరిగింది.

నియామకాలు

శ్రీమతి టి.సి.ఎ. కళ్యాణి, ఆర్థిక మంత్రిత్వ శాఖ ఖర్చుల విభాగంలో కొత్త కంట్రోలర్ జనరల్ ఆఫ్ అకౌంట్స్ (CGA)గా నియమితులయ్యారు.

ఇండియన్ రైల్వే & స్టేట్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా అవగాహన ఒప్పందంపై సంతకం చేశాయి

- రైల్వే ఉద్యోగులకు బీమా ప్రయోజనాలు పెంచేందుకు ఇండియన్ రైల్వే & స్టేట్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా ఎంఓయూ సంతకం చేశాయి.
- ఈ ఎంఓయూ కింద కాంప్లెమెంటరీ ఇన్సూరెన్స్ కవర్‌లు: ₹1.60 కోట్ల ఎయిర్ యాక్సిడెంట్ ఇన్సూరెన్స్ (డెత్) కవర్ మరియు రూపే డెబిట్ కార్డ్‌పై అదనంగా ₹1.00 కోట్ల వరకు; వ్యక్తిగత ప్రమాదం (శాశ్వత మొత్తం అంగవైకల్యం) ₹1.00 కోట్ల కవర్; మరియు వ్యక్తిగత ప్రమాదం (శాశ్వత పాక్షిక వైకల్యం) ₹80 లక్షల వరకు కవర్.

భారతదేశ ప్రతుష్ మిషన్ (PRATHUSH Mission)

నుండి ఒక బృందం రామన్ రీసెర్చ్ ఇన్స్టిట్యూట్ (RRI), బెంగళూరు, అభివృద్ధి చేయబడింది ప్రత్యూష్ (Probing Reionization of the Universe using Signal from Hydrogen), మొదటి నక్షత్రాలు మరియు గెలాక్సీలు ఏర్పడిన యుగం లను అధ్యయనం చేయడానికి రూపొందించబడిన మొదటి-రకం స్పేస్ పేలోడ్ కాస్మిక్ డాన్.

ప్రతుష్ గురించి

- ప్రయోజనం: విశ్వం యొక్క మొదటి నక్షత్రాల ముద్రలను మోసే మందమైన 21-సెం.మీ హైడ్రోజన్ సిగ్నల్‌ను గుర్తించడం.
- ప్రదేశం: ప్రతిపాదిత చంద్రుని నుండి దూర కక్ష్య (అత్యంత రేడియో-నిశ్శబ్ద ప్రాంతం, భూమి యొక్క అయానోస్పిరిక్ వక్రీకరణ లేని ప్రాంతం).
- కాంపాక్ట్ సింగిల్-బోర్డ్ కంప్యూటర్ (SBC)ని ఉపయోగిస్తుంది

ReadingRoomz

ఆది వాణి - భారతదేశపు మొదటి AI-ఆధారిత గిరిజన భాషా అనువాద వేదిక

గిరిజన వ్యవహారాల మంత్రిత్వ శాఖ ఆది వాణి యొక్క బీటా వెర్షన్‌ను ప్రారంభించింది, ఇది గిరిజన భాషల కోసం భారతదేశంలో మొట్టమొదటి AI- ఆధారిత అనువాద వేదిక, న్యూ ఢిల్లీలోని డాక్టర్ అంబేద్కర్ ఇంటర్నేషనల్ సెంటర్‌లోని సమస్తా హాల్‌లో. జన్ జాతీయ గౌరవ వర్ష (JIGV) లో భాగంగా దీనిని ఏర్పాటు చేశారు.

ఆది వాణి గురించి

- లక్ష్యం: గిరిజన భాష సంరక్షణ, కమ్యూనిటీలకు సాధికారత కల్పించడం మరియు మాతృభాషలో విద్య, ఆరోగ్య సంరక్షణ, పాలన మరియు వ్యవస్థాపకత ప్రాప్యతను మెరుగుపరచడం.
- IIT ఢిల్లీ, BITS పిలాన్, IIIT హైదరాబాద్, IIIT నవ రాయ్‌పూర్ మరియు జార్ఖండ్, ఒడిశా, మధ్యప్రదేశ్, ఛత్తీస్‌గఢ్ మరియు మేఘాలయలోని గిరిజన పరిశోధనా సంస్థలు (TRIs) సహకారంతో అభివృద్ధి చేయబడింది.
- ఆది వాణి ప్రస్తుతం సంతాలి (ఒడిశా), భిలి (మధ్యప్రదేశ్), ముండారి (జార్ఖండ్), మరియు గోండి (ఛత్తీస్‌గఢ్) భాషలలో ఉంది.

హిందూ కరెంట్ అఫైర్స్

విక్రమాదిత్య వేద గడియారం

మధ్యప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి మోహన్ యాదవ్ భోపాల్‌లో 'వేదిక్ క్లాక్' మరియు దాని మొబైల్ యాప్‌ను ప్రారంభించారు. గడియారం హిందూ పంచాంగ్ (మత క్యాలెండర్) మరియు సాంప్రదాయ సమయ గణన ను ఆధునిక సాంకేతికతతో కలుపుతుంది. మొబైల్ యాప్ వెర్షన్ 189 భాషల్లో అందుబాటులో ఉంది.

మిజోరం మొదటి బ్రాడ్-గేజ్ రైల్వే లైన్‌ను పొందుతుంది

ప్రధాన మంత్రి బైరాబి-సైరాంగ్ బ్రాడ్-గేజ్ లైన్ సెప్టెంబర్ 2025 రెండో వారంలో ప్రారంభించనున్నారు. ఈ ప్రాజెక్ట్ ఖర్చు: ₹5,021 కోట్లు. ఈ లైన్ భోదాపూర్ జంక్షన్ మీదుగా అస్సాంలోని సిల్చార్‌ను కలుపుతుంది.

CEREBO - మెదడు గాయం గుర్తింపు కోసం పోర్టబుల్ సాధనం

CEREBO అనేది ట్రామాటిక్ బ్రెయిన్ గాయాలు (TBIs) గుర్తించడానికి ఒక నవల, హ్యాండ్-హెల్డ్, పోర్టబుల్, నాన్-ఇన్వాసివ్ డయాగ్నోస్టిక్ సాధనం. ICMR, AIIMS భోపాల్, NIMHANS బెంగళూరు సహకారంతో దేశీయంగా అభివృద్ధి చేయబడింది.

ప్రపంచ బ్యాడ్మింటన్ ఛాంపియన్‌షిప్‌లు 2026

ReadingRoomz

ప్రపంచ బ్యాడ్మింటన్ ఛాంపియన్‌షిప్‌ల తదుపరి ఎడిషన్ ఆగస్టు 2026లో భారత్‌లో నిర్వహించబడుతుంది. పారిస్‌లో 2025 ఛాంపియన్‌షిప్‌ల ముగింపు వేడుక సందర్భంగా చేసిన ప్రకటన. వేదిక: న్యూఢిల్లీ.

ఏపీ కరెంట్ అఫైర్స్

అమరావతి క్వంటం వ్యాలీ (AQV) ప్రాజెక్ట్

అమరావతి క్వంటం కంప్యూటింగ్ సెంటర్ (AQCC)లో క్వంటం కంప్యూటర్‌ను ఇన్‌స్టాల్ చేయాలన్న IBM ప్రతిపాదనను ఏపీ ప్రభుత్వం ఆమోదించింది.

ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆగస్టు 2025 GST వసూళ్లలో 21% పెరుగుదల నమోదు ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆగస్టు 2025 కి GST వసూళ్లలో 21% పెరుగుదల నమోదు చేసి, కొత్త రాష్ట్ర రికార్డు ను నెలకొల్పింది.

- స్థూల GST వసూళ్లు: ₹3,989 కోట్లు.
- కేంద్ర పాలిత ప్రాంతాలతో పాటు జీఎస్టీ వసూలు రేటు పెరుగుదలలో ఆంధ్రప్రదేశ్ మొదటి స్థానంలో నిలిచింది.